

Sygn. akt I PK 217/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Józef Iwulski (przewodniczący)
SSN Zbigniew Korzeniowski
SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. L.
przeciwko Izbie Administracji Skarbowej w K.
o odprawę pieniężną,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 stycznia 2020 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt V Pa (...),

**I. uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzający go wyrok
Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 grudnia 2017 r. i powództwo
oddala.**

**II. nie obciąża powoda kosztami postępowania za wszystkie
instancje.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 17 maja 2018 r. oddalił apelację Izby Administracji Skarbowej w K. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 12 grudnia 2017 r., w którym zasądzono od pozwanego na rzecz W. L. tytułem opłaty 14.943 zł.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód był zatrudniony w okresie od dnia 2 listopada 2005 r. do dnia 28 lutego 2017 r. w Izbie Celnej w K. Od dnia 1 marca 2017 r. w związku z przepisami wprowadzającymi ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej powód stał się pracownikiem Izby Administracji Skarbowej w K., gdzie był zatrudniony do dnia 31 sierpnia 2017 r. na stanowisku pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych. W związku z tym, że nie otrzymał do dnia 31 maja 2017 r. propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia, jego stosunek pracy z dniem 31 sierpnia 2017 r. wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (dalej jako ustawa wprowadzająca). W tym samym trybie doszło do ustania stosunków pracy innych pracowników. Pozwana nie przeprowadzała procedury wymaganej przy zwolnieniu grupowym pracowników, to jest między innymi nie powiadomiła o tym fakcie Powiatowego Urzędu Pracy w K., nie przeprowadziła też konsultacji z działającymi u niej związkami zawodowymi. Na skutek wygaśnięcia stosunku pracy pozwana wypłaciła powodowi odprawę pieniężną w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia stanowiącej równowartość kwoty 14.942,01 zł (12.252,01 zł netto), powołując się na art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (dalej jako ustawa o zwolnieniach grupowych).

Powód W. L. pismem datowanym na dzień 4 września 2017 r. wezwał pozwaną do ponownego naliczenia odprawy i prawidłowego jej wyliczenia na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Otrzymał odpowiedź odmowną.

W ocenie Sądu Rejonowego powodowi należała się odprawa z art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych. W ocenie Sądu Rejonowego, powołana przez stronę

pozwaną ustawa nie ma zastosowania w niniejszej sprawie, albowiem ustawa wprowadzająca określa w tym zakresie odpowiednie uregulowania i odsyła do ustawy o służbie celnej, która stanowi pełną i szczególną regulację w kwestii odpraw pieniężnych. Sąd Rejonowy podkreślił, że art. 170 ust. 4 i 4a ustawy wprowadzającej statuuje, iż w przypadku, o którym mowa w ust. 1, czyli wygaśnięcia stosunków pracy lub stosunków służbowych z dniem 31 sierpnia 2017 r., pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3, to jest ustawy o Służbie Celnej, chyba że nabyli oni już prawo do odprawy przysługującej w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy. Zatem, zdaniem Sądu Rejonowego, w przypadkach wskazanych w art. 170 ust. 4 i 4a ustawy wprowadzającej mają zastosowanie regulacje określone w poprzednio obowiązującej ustawie o Służbie Celnej. Przepis art. 163 ust. 1 i 2 tej ustawy stanowił, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, przy czym odprawa ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia, a do okresu służby, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. W związku z powyższym, w ocenie Sądu Rejonowego powyższe przepisy mają zastosowanie również w stosunku do powoda.

Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów pozwanego. Uznał, że ustalenia faktyczne sprawy są prawidłowe. Podzielił też ocenę prawną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji. Zgodnie z art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, a zatem wygaśnięcia stosunków pracy lub stosunków służbowych z dniem 31 sierpnia 2017 r. z powodu nie otrzymania pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby - pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w

rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej. Treść tego przepisu wskazuje zatem jednoznacznie, że ustawodawca zarówno dla funkcjonariuszy jak i pracowników służby celnej, przewidział świadczenia wyliczane w ten sam sposób wskazując wprost na przepisy, które znajdą zastosowanie, to jest ustawę uchylaną w art. 159 pkt 3. W ocenie skarżącego wadliwa jest argumentacja skarżącego, że art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej odwołuje się do uchylonej ustawy o służbie celnej, jedynie w tym celu, aby uzupełnić definicję zwolnienia grupowego, obecną w ustawie o zwolnieniach grupowych.

Skargę kasacyjną wywiodła pozwana, zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w całości zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej przez błędną wykładnię tego przepisu, to jest nieprawidłowe ustalenie przez Sąd drugiej instancji rzeczywistego znaczenia norm prawnych zawartych w art. 170 ust. 4, w tym zaniechanie dokonania analizy syntaktycznej znaczenia spójnika międzydaniowego: "albo" - jako odpowiednika słownego alternatywy rozłącznej;

- art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej przez błędną jego wykładnię, to jest nieprawidłowe ustalenie przez Sąd odwoławczy rzeczywistego znaczenia norm prawnych zawartych w tym przepisie, przez przyjęcie, że przepis ten stanowi materialnoprawną podstawę zasądzanego roszczenia;

- art. 163 ust. 4 uchylonej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej przez jego niewłaściwe zastosowanie, a co za tym idzie, nieuprawnione przyjęcie przez Sąd, że nieobowiązujący w dniu nabycia przez powoda roszczenia do odprawy pieniężnej (z przyczyn niedotyczących pracownika) przepis prawa stanowi merytoryczną oraz obowiązującą podstawę do ustalania zasady i sposobu wyliczenia odprawy pieniężnej dla pracownika, którego stosunek pracy - wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 ustawy wprowadzającej;

- art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych poprzez błędną wykładnię tego przepisu przez Sąd drugiej instancji i przez to nieuprawnione przyjęcie w zaskarżonym wyroku, że przepis ten nie ma w tej sprawie zastosowania.

Kierując się zgłoszonymi zarzutami skarżący domagał się uchylecia w całości wyroku Sądu drugiej i pierwszej instancji oraz przekazanie sprawy

Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna posiada uzasadnione podstawy.

Przedmiotowa problematyka była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 23 stycznia 2019 r. (III PZP 5/18, OSNP 2019 nr 7, poz. 80) stwierdzono, że pracownikowi o statusie członka korpusu służby cywilnej, którego stosunek pracy wygasł na podstawie art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948), przysługuje odprawa pieniężna na podstawie art. 8 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1969). Sąd Najwyższy w przywołanej uchwale wyjaśnił, że zgodnie z art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej w przypadku, o którym mowa w ust. 1 (który przewiduje wygaśnięcie stosunków pracy oraz stosunków służbowych w wyniku nieotrzymania pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby albo też złożenia przez pracownika czy też funkcjonariusza oświadczenia o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby), pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3 (chodzi tu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej). Odnosząc się do tego przepisu Sąd Najwyższy zauważył, że pozornie wykładnia językowa przytoczonego przepisu może wydawać się jasna, jednak bliższa analiza jego treści, jak zastosowanie także pozajęzykowych metod interpretacji prowadzi do wniosku, że treść normy prawnej wynikającej z tego przepisu nie jest już tak oczywista. W szczególności nie jest jasne, jak należy rozumieć pojęcie „świadczeń” (użyte w liczbie mnogiej), jak również pojęcie „odpowiednio” zastosowane w treści przepisu. W ocenie Sądu Najwyższego wyjaśnienia wymaga również znaczenie zwrotu „w

rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3” użytego w art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej.

Sąd Najwyższy we wspomianej uchwale odniósł się w pierwszej kolejności do sformułowania „w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3”. Przyjął, że dotyczy ono pojęć: „urząd” i „jednostka organizacyjna”. Taka konstatacja wynika z faktu, że sformułowanie „w rozumieniu” używane jest w aktach prawnych na ogół w odniesieniu do definicji legalnych, a ustawa o Służbie Celnej zawierała stosowne definicje wspomnianych pojęć. Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej urzędem w rozumieniu rozdziałów 2, 7-12 i 14 tej ustawy była izba celna wraz z podległymi urzędami celnymi, natomiast jednostkami organizacyjnymi Służby Celnej były, zgodnie z art. 22 komórki organizacyjne w urzędzie obsługującym ministra; izby celne oraz urzędy celne wraz z podległymi oddziałami celnymi. Z kolei użycie słowa „świadczenia” w liczbie mnogiej wskazuje, że ustawodawca miał na myśli różne świadczenia, dla różnych grup uprawnionych. Potwierdza to dodatkowo wskazanie odrębnie na pracowników oraz funkcjonariuszy, jak również podkreślenie, że należne im w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej świadczenia przysługują „odpowiednio”.

Doprowadziło to Sąd Najwyższy do konkluzji, że słowo „odpowiednio” zostało w niniejszym przepisie użyte w dwojakim znaczeniu. Po pierwsze, wyraz ten jest elementem alternatywy rozłącznej dotyczącej przyznania świadczeń należnych w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej. Użycie słowa „odpowiednio” w tym znaczeniu nie zmienia sensu użytej alternatywy, jednak wskazuje wyraźnie, że ustawodawca miał na myśli odrębne świadczenia, które stanowią element odrębnego statusu funkcjonariuszy i pracowników, których sytuacja prawna jest różna.

Sąd Najwyższy wskazał też, że użycie słowa „odpowiednio” wskazuje, że ustawodawca miał na myśli odpowiednie stosowanie jakichś norm prawnych przyznających odpowiednie świadczenia. Podkreślił, że zgodnie z art. 159 pkt 3 w związku z art. 260 ustawy wprowadzającej, ustawa o Służbie Celnej utraciła moc z dniem 28 lutego 2017 r. przy czym ustawa wprowadzająca nie zawiera żadnego przepisu, który pozwalałby dalej stosować przepisy ustawy o Służbie Celnej dotyczące świadczeń należnych z tytułu likwidacji urzędu albo zniesienia jednostki

organizacyjnej, jak bowiem wskazano sformułowanie „w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3” dotyczy jedynie stosowania definicji legalnych zawartych w ustawie o Służbie Celnej, nie zaś przepisów stanowiących materialną podstawę przyznania wskazanych świadczeń. W tej sytuacji błędem jest wyprowadzanie prawa do świadczeń z ustawy, która została uchylona, bez wyraźnego przepisu intertemporalnego. W takiej sytuacji, przepisów regulujących świadczenia należne pracownikom w związku z likwidacją urzędu oraz funkcjonariuszom w związku ze zniesieniem jednostki organizacyjnej należy poszukiwać w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej. Zgodnie z art. 250 ust. 4 ustawy wprowadzającej, powtarzającym zasadniczo treść art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej, funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w art. 250 ust. 1 - 3 ustawy wprowadzającej. Przepis ten odnosi się (podobnie jak pierwotny przepis ustawy o Służbie Celnej) jedynie do funkcjonariuszy, brak natomiast przepisu odnoszącego się do pracowników. Wobec powyższego regulacji świadczeń należnych pracownikom służby cywilnej zatrudnionym w służbie celnej „w związku z likwidacją urzędu” należałoby poszukiwać w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej. Ustawa o Służbie Celnej wyodrębniając bowiem w art. 23 trzy grupy zatrudnionych: funkcjonariuszy, członków korpusu służby cywilnej (zatem zarówno mianowanych urzędników, jak i pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę), oraz pracowników, stanowiła przy tym, że do członków korpusu służby cywilnej stosuje się przepisy ustawy o służbie cywilnej. Obowiązująca ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej nie zawiera przepisu, który byłby odpowiednikiem art. 23 ustawy o Służbie Celnej. Nie zmienia to jednak faktu, że w Krajowej Administracji Skarbowej, obok pełniących służbę funkcjonariuszy, nadal zatrudnieni są pracownicy – członkowie korpusu służby cywilnej.

Wobec braku szczególnych przepisów regulujących sytuację prawną członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej należy, zdaniem Sądu Najwyższego, uznać, że kwestie te, w tym także „świadczenia należne w związku z likwidacją urzędu”, regulują przepisy ustawy o służbie cywilnej. Stosowną regulację zawiera art. 73

ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym w razie rozwiązania stosunku pracy z urzędnikiem służby cywilnej w razie likwidacji urzędu (jeżeli nie jest możliwe przeniesienie), w okresie między ustaniem zatrudnienia w likwidowanym urzędzie a podjęciem pracy lub działalności gospodarczej urzędnikowi temu przysługuje świadczenie pieniężne ze środków budżetu państwa, przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, obliczane jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, przy czym świadczenie to nie przysługuje urzędnikowi, który nabył prawo do emerytury. Trzeba jednak zauważyć, że przywołany przepis *expressis verbis* ogranicza krąg potencjalnych adresatów tego świadczenia wyłącznie do urzędników służby cywilnej, a zatem członków korpusu zatrudnionych wprawdzie w ramach stosunku pracy, ale na podstawie mianowania (art. 3 tej ustawy); nie ma zatem zastosowania do pracowników KAS zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Co więcej: w art. 170 ust. 5 ustawy wprowadzającej ustawodawca jednoznacznie wskazał, że do urzędników służby cywilnej, do których mają zastosowanie przepisy rozdziału 5 ustawy o służbie cywilnej (regulujące zmianę i ustanie stosunku pracy w służbie cywilnej), w ogóle nie stosuje się przepisów art. 170 ust. 1 i 4 ustawy wprowadzającej. Wyłączone jest zatem nie tylko stosowanie stanowiącego podstawę dochodzenia określonych świadczeń art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej, ale przede wszystkim regulującego „wygaśnięcie” stosunków pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS art. 170 ust. 1 ustawy wprowadzającej. Ustawodawcy chodziło zatem nie tyle o wyłączenie prawa do świadczeń urzędników służby cywilnej, co raczej o wyłączenie możliwości wygaśnięcia ich stosunków pracy w trybie art. 170 ust. 1 ustawy wprowadzającej, gdyż byłoby to sprzeczne z zasadą wzmożonej stabilności zatrudnienia pracowników mianowanych (także zatrudnionych w służbie cywilnej). Zauważyć jednak należy, że wyłączenie to nie dotyczy pracowników służby cywilnej. W konsekwencji – zestawiając ze sobą zakres podmiotowy art. 170 ust. 4 i 5 ustawy wprowadzającej – trzeba by uznać, że odnosząc się nie tylko do funkcjonariuszy, ale i do pracowników, a jednocześnie wyłączając z ich kręgu podgrupę mianowanych pracowników służby cywilnej, ustawodawca przewidział, że osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w jednostkach organizacyjnych służby celnej, „przysługują” – z tytułu wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie art. 170

ust. 1 ustawy wprowadzającej – „świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu”. Jak już jednak wskazano ani przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, ani poprzedzającej jej ustawy o Służbie Celnej, ani wreszcie ustawy o służbie cywilnej nie przewidują dla pracowników służby cywilnej świadczeń w związku z likwidacją urzędu, do których odnosi się art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej. W związku z tym, należy odwołać się do art. 9 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, który stanowi, że w sprawach dotyczących stosunku pracy w służbie cywilnej, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy. Wobec tego, w pierwszej kolejności należy odwołać się do przepisów Kodeksu pracy. W tym kontekście należałoby przywołać przede wszystkim art. 63 k.p., zgodnie z którym umowa o pracę wygasa w przypadkach określonych w Kodeksie oraz w przepisach szczególnych. Za przykład takiego przepisu szczególnego można z pewnością uznać art. 170 ust. 1 ustawy wprowadzającej, który przewiduje przecież wygaśnięcie stosunków pracy.

Sąd Najwyższy w omawianej uchwale zwrócił uwagę na potrzebę odwołania się do drugiej części art. 9 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej, który odsyła nie tylko do przepisów Kodeksu pracy, ale również do innych przepisów prawa pracy, przy czym należy je rozumieć jako przepisy prawa pracy w rozumieniu art. 9 k.p. Niewątpliwie także przepisy ustawy o zwolnieniach grupowych, w tym również regulujący prawo do odprawy art. 8 tej ustawy, są częścią wspomnianych „innych przepisów prawa pracy”.

Analizując możliwość uznania, że art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych stanowi podstawę przyznania świadczenia „należnego w związku z likwidacją urzędu” Sąd Najwyższy zauważył, że przepisy tej ustawy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jednak nie stosuje się ich (przynajmniej na podstawie literalnego brzmienia przepisów tejże ustawy) w odniesieniu do ustania stosunku pracy w wyniku zdarzeń prawnych, w tym wygaśnięcia, nawet jeśli nie jest to wygaśnięcie, o którym mowa w Kodeksie pracy, ale przewidziane w przepisach szczególnych, regulujących przekształcanie struktur administracji rządowej.

Mimo tego spostrzeżenia Sąd Najwyższy podniósł jednak, że przepisy polskiej ustawy stanowią implementację dyrektywy Rady nr 98/59 z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U.UE.L. z 1998 r. Nr 225, str. 16), zatem dokonując wykładni przepisów polskiej ustawy, nie sposób pominąć odpowiednich przepisów wspomnianej dyrektywy. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE wskazano, że w świetle celu dyrektywy nr 98/59, która zmierza, jak wynika z jej motywu 2, w szczególności do zwiększenia stopnia ochrony pracowników w przypadku zwolnień grupowych, pojęć określających zakres stosowania rzeczony dyrektywy, w tym pojęcia „zwolnienia”, znajdującego się w jej art. 1 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), nie można interpretować zawężająco. Także w piśmiennictwie, nawiązując do orzecznictwa TSUE odnoszącego się do specyficznej regulacji wygaśnięcia stosunku pracy z mocy prawa wskazywano, że „pod pojęciem „zwolnienia” we wszystkich wersjach dyrektywy trzeba rozumieć wszelkie przypadki ustania stosunku pracy, jakie miały miejsce wbrew woli zainteresowanego pracownika, a więc zarówno w następstwie jednostronnych czynności prawnych pracodawcy lub porozumień stron indywidualnych stosunków pracy, jak i w efekcie zdarzeń, z którymi przepisy prawa pracy łączą taki skutek prawny” (A.M. Świątkowski, Zwolnienia grupowe w świetle judykatury Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, PiZS 2014 nr 7, s. 13-25). Przy czym art. 1 ust. 2 lit. b dyrektywy nr 98/59 jednoznacznie stanowi, że nie ma ona zastosowania do pracowników administracji publicznej lub instytucji prawa publicznego (lub, w przypadku gdy Państwa Członkowskie nie stosują tego pojęcia, do jednostek będących ich odpowiednikami). Należy jednak zauważyć, że polski ustawodawca, dokonując implementacji wspomnianej dyrektywy, przewidział, że zgodnie z art. 11 ustawy o zwolnieniach grupowych ustawy tej nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na podstawie mianowania. Zatem przepisy ustawy o zwolnieniach grupowych nie przewidują wyłączenia spod jej zastosowania pracowników administracji publicznej (za wyjątkiem pracowników zatrudnionych na podstawie mianowania), w związku z czym należy przyjąć, że ustawodawca rozciągnął ochronę przewidzianą w omawianej ustawie także na pracowników administracji publicznej, do czego miał zresztą pełne prawo, pamiętać bowiem należy, że dyrektywa wprowadza minimalny

standard ochrony, natomiast państwa członkowskie mogą zdecydować o wprowadzeniu do prawa krajowego szerszej ochrony, realizującej cel dyrektywy.

Ponadto Sąd Najwyższy podniósł, że mimo iż ustawa o zwolnieniach grupowych dotyczy jedynie rozwiązania stosunku pracy w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę lub porozumienia stron (następującego z inicjatywy pracodawcy), to jednak art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej wskazuje na „odpowiednie” stosowanie przepisów przewidujących dla pracowników świadczenia z tytułu likwidacji urzędu, co oznacza, że przepisów tych nie stosuje się wprost. To również przemawia za możliwością stosowania art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych do pracowników, których stosunki pracy wygasły w sytuacjach opisanych w art. 170 ust. 1 ustawy wprowadzającej.

W świetle powyższych rozważań, w ocenie Sądu Najwyższego prawidłowa wykładnia art. 170 ust. 4 ustawy wprowadzającej nakazuje, w zakresie przysługującej im odprawy z tytułu wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie art. 170 ust. 1 tej ustawy, odpowiednio stosować do pracowników KAS (niebędących funkcjonariuszami ani urzędnikami Służby Cywilnej zatrudnionymi na podstawie mianowania), art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych na podstawie odesłania zawartego w art. 9 ust. 1 ustawy o Służbie Cywilnej.

Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną w pełni akceptuje przeprowadzoną w uchwale z dnia 23 stycznia 2019 r. wykładnię. Oznacza to, że podstawy skargi kasacyjnej okazały się trafne, a wyroki Sądu obu instancji należało uchylić i orzec o oddaleniu powództwa (na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 398¹⁶ k.p.c.). Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony” w rozumieniu art. 102 k.p.c., dlatego nie obciążył powoda kosztami postępowania za wszystkie instancje (w tym za postępowanie kasacyjne).